

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार

वर्ष ११, अंक १२]

सोमवार, जून ९, २०२५/ज्येष्ठ १९, शके १९४७

[पृष्ठे ३, किंमत : रुपये २३.००

असाधारण क्रमांक ३४

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम.

अनुक्रमणिका

सन २०२५ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २९.—महाराष्ट्र झोपडपट्टीगुंड, हातभट्टीवाले, औषधिद्रव्यविषयक गुन्हेगार, धोकादायक व्यक्ती, दृक्श्राव्य कलाकृतींचे विनापरवाना प्रदर्शन करणाऱ्या व्यक्ती (व्हिडीओ पायरेट्स), वाळू तस्कर आणि अत्यावश्यक वस्तुंचा काळाबाजार करणाऱ्या व्यक्ती, यांच्या विघातक कृत्यांना आळा घालण्याबाबत अधिनियम, १९८१ यात आणखी सुधारणा करण्याकरिता अधिनियम.	पृष्ठे १-३
...	...
...	...

दिनांक ५ मे २०२५ रोजी माननीय राष्ट्रपतींनी संमती दिलेला महाराष्ट्र विधानमंडळाचा पुढील अधिनियम माहितीसाठी, याद्वारे, प्रसिद्ध करण्यात येत आहे.

सतिश वाघोले,
सचिव (विधि विधान),
महाराष्ट्र शासन,
विधि व न्याय विभाग.

सन २०२५ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २९.

(माननीय राष्ट्रपतींची संमती मिळाल्यानंतर “ महाराष्ट्र शासन राजपत्रात ” दिनांक ९ जून २०२५ रोजी प्रथम प्रसिद्ध केलेला अधिनियम.)

महाराष्ट्र झोपडपट्टीगुंड, हातभट्टीवाले, औषधिद्रव्यविषयक गुन्हेगार, धोकादायक व्यक्ती, दृक्श्राव्य कलाकृतींचे विनापरवाना प्रदर्शन करणाऱ्या व्यक्ती (व्हिडीओ पायरेट्स), वाळू तस्कर आणि अत्यावश्यक वस्तुंचा काळाबाजार करणाऱ्या व्यक्ती, यांच्या विघातक कृत्यांना आळा घालण्याबाबत अधिनियम, १९८१ यात आणखी सुधारणा करण्याकरिता अधिनियम.

ज्याअर्थी, यात यापुढे दिलेल्या प्रयोजनांसाठी, महाराष्ट्र झोपडपट्टीगुंड, हातभट्टीवाले, औषधिद्रव्यविषयक गुन्हेगार, धोकादायक व्यक्ती, दृक्श्राव्य कलाकृतींचे विनापरवाना प्रदर्शन करणाऱ्या व्यक्ती (व्हिडीओ पायरेट्स),

(१)

वाळू तस्कर आणि अत्यावश्यक वस्तूंचा काळा बाजार करणाऱ्या व्यक्ती यांच्या विघातक कृत्यांना आळा घालण्याबाबत अधिनियम, १९८१ यात आणखी सुधारणा करणे इष्ट आहे, त्याअर्थी, भारतीय गणराज्याच्या एकोणसत्तराव्या वर्षी, १९८१ चा याद्वारे, पुढील अधिनियम करण्यात येत आहे :—

महा. ५५.

संक्षिप्त नाव व प्रारंभ.

१. या अधिनियमास, महाराष्ट्र झोपडपट्टीगुंड, हातभट्टीवाले, औषधिद्रव्यविषयक गुन्हेगार, धोकादायक व्यक्ती, दृकश्राव्य कलाकृतींचे विनापरवाना प्रदर्शन करणाऱ्या व्यक्ती (व्हिडीओ पायरेट्स), वाळू तस्कर आणि अत्यावश्यक वस्तूंचा काळा बाजार करणाऱ्या व्यक्ती, यांच्या विघातक कृत्यांना आळा घालण्याबाबत (सुधारणा) अधिनियम, २०१८, असे म्हणावे.

सन १९८१ चा

२. महाराष्ट्र झोपडपट्टीगुंड, हातभट्टीवाले, औषधिद्रव्यविषयक गुन्हेगार, धोकादायक व्यक्ती, दृकश्राव्य कलाकृतींचे विनापरवाना प्रदर्शन करणाऱ्या व्यक्ती (व्हिडीओ पायरेट्स), वाळू तस्कर आणि अत्यावश्यक वस्तूंचा काळा बाजार करणाऱ्या व्यक्ती, यांच्या विघातक कृत्यांना आळा घालण्याबाबत अधिनियम, १९८१ (यात यापुढे ज्याचा निर्देश “मुख्य अधिनियम” असा करण्यात आला आहे) याच्या पूर्ण नावामध्ये, “आणि अत्यावश्यक वस्तूंचा काळा बाजार करणाऱ्या व्यक्ती” या मजकुराऐवजी, “, अत्यावश्यक वस्तूंचा काळा बाजार करणाऱ्या, बेकायदेशीर जुगार, बेकायदेशीर लॉटरी चालवणाऱ्या आणि मानवी अपव्यापार करणाऱ्या व्यक्ती ” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ५५ याच्या पूर्ण नावाची सुधारणा.

१९८१ चा महा. ५५.

सन १९८१ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ५५ याच्या कलम १ ची सुधारणा.

३. मुख्य अधिनियमाच्या कलम १ मधील, पोट-कलम (१) मध्ये, “झोपडपट्टीगुंड, हातभट्टीवाले, औषधिद्रव्यविषयक गुन्हेगार, धोकादायक व्यक्ती, दृकश्राव्य कलाकृतींचे विनापरवाना प्रदर्शन करणाऱ्या व्यक्ती (व्हिडीओ पायरेट्स), वाळू तस्कर आणि अत्यावश्यक वस्तूंचा काळा बाजार करणाऱ्या व्यक्ती, यांच्या विघातक कृत्यांना आळा घालण्याबाबत” या मजकुराऐवजी, “विघातक कृत्यांना आळा घालण्याबाबत” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

सन १९८१ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ५५ याच्या कलम २ ची सुधारणा.

४. मुख्य अधिनियमाच्या कलम २ मध्ये,—

(१) खंड (अ) मधील,—

(क) उप-खंड (पाच) नंतर, पुढील उप-खंड समाविष्ट करण्यात येईल :—

“(सहा) बेकायदेशीर जुगार किंवा बेकायदेशीर लॉटरी चालवणाऱ्या व्यक्तीच्या बाबतीत, ज्यामुळे सार्वजनिक सुव्यवस्थेस बाधा पोहोचेल किंवा बाधा पोहोचण्याचा संभव असेल असा बेकायदेशीर जुगार किंवा बेकायदेशीर लॉटरी चालवणारी व्यक्ती म्हणून ती करीत असेल किंवा करण्याची व्यवस्था करीत असेल, अशा कृत्यांपैकी कोणतेही कृत्य ;

(सात) मानवी अपव्यापार करणाऱ्या व्यक्तीच्या बाबतीत, ज्यामुळे सार्वजनिक सुव्यवस्थेस बाधा पोहोचेल किंवा बाधा पोहोचण्याचा संभव असेल असा मानवी अपव्यापार करणारी व्यक्ती म्हणून ती करीत असेल किंवा करण्याची व्यवस्था करीत असेल, अशा कृत्यांपैकी कोणतेही कृत्य ;” ;

(ख) स्पष्टीकरणामध्ये, “किंवा चित्रपट कलाकृतीच्या प्रती काढून आणि त्याचे वितरण करून” या मजकुरानंतर, “किंवा बेकायदेशीर जुगार किंवा बेकायदेशीर लॉटरी चालवून” हा मजकूर समाविष्ट करण्यात येईल ;

(२) खंड (इ-१) नंतर, पुढील खंड समाविष्ट करण्यात येईल :—

“(इ-१अ) “मानवी अपव्यापार करणारी व्यक्ती” याचा अर्थ, जी व्यक्ती व्यक्तिशः किंवा व्यक्तींच्या गटाचा एक भाग म्हणून, मानवी अपव्यापार करीत असेल किंवा तो करण्याची व्यवस्था करीत असेल किंवा त्याच्याशी संबंधित असेल किंवा तो करण्यास अपप्रेरणा देत असेल किंवा अनैतिक व्यापार (प्रतिबंध) अधिनियम, १९५६, किंवा भारतीय दंड संहिता याच्या कलम ३७० किंवा ३७०क अन्वये मानवी अपव्यापार करण्याच्या संबंधातील कोणताही शिक्षेस पात्र असणारा अपराध करीत असेल किंवा तो करण्याचा प्रयत्न करीत असेल किंवा तो करण्यास अपप्रेरणा देत असेल, अशी कोणतीही व्यक्ती, असा आहे ;

१९५६ चा १०४. १८६० चा ४५.

१८८७ चा
४.
१९५८ चा
८२.
१९९८ चा
१७.

(इ-१ब) “बेकायदेशीर जुगार किंवा बेकायदेशीर लॉटरी चालविणारी व्यक्ती” याचा अर्थ, जी एखादी व्यक्ती, व्यक्तिशः किंवा व्यक्तींच्या गटाचा एक भाग म्हणून, बेकायदेशीर जुगार किंवा बेकायदेशीर लॉटरी चालवित असेल किंवा ती चालविण्याची व्यवस्था करीत असेल किंवा बेकायदेशीर लॉटरीची तिकिटे विकत असेल, किंवा अशा कामाशी संबंधित असेल किंवा ते करण्यास अपप्रेरणा देत असेल, किंवा जो, महाराष्ट्र जुगार प्रतिबंध अधिनियम किंवा महाराष्ट्र लॉटऱ्या (नियंत्रण ठेवणे व कर आकारणी) आणि बक्षीस स्पर्धा (कर आकारणी) अधिनियम किंवा लॉटरी (विनियमन) अधिनियम, १९९८ यांच्या तरतुदीनुसार, बेकायदेशीर जुगाराच्या किंवा बेकायदेशीर लॉटरीच्या संबंधात शिक्षेस पात्र असणारा अपराध करीत असेल किंवा अपराध करण्याचा प्रयत्न करीत असेल किंवा अपराध करण्यास अपप्रेरणा देत असेल, अशी व्यक्ती, असा आहे ;”.